

دانشکده
پرستاری و مامایی کرمانشاه

عنوان درس : نظریه ها، الگوها پرستاری و کاربرد آنها مخاطبان: کارشناسی ارشد داخلی جراحی
تعداد واحد: 2 واحد (1/5 نظری، 5/5 کارآموزی) ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: 3 و 4شنبه 2-4
زمان ارائه درس: (دوشنبه 8-10) مدرس: دکتر رستم جلالی
درس و پیش نیاز: ندارد

هدف کلی درس :

در پایان درس دانشجویان بتوانند انواع نظریه ها و الگوهای مهم در رشته پرستاری را توضیح داده و ضمن آشنایی با ضرورت بکارگیری آنها در عرصه های مختلف رشته پرستاری سلامت بزرگسالان، اصول، شرایط و نحوه بکارگیری مدل را شرح دهند.

اهداف کلی جلسات :

- 1- آشنایی با برنامه، اهداف و مفاهیم اولیه در ساخت نظریه های پرستاری
  - 2- اصول و ساخت نظریه و مدل های پنداشتی در پرستاری
  - 3- مدل سازگاری روی
  - 4- مدل خود مراقبتی اورم
  - 5- مدل رفتاری جاتسون
  - 6- مدل مارتا راجرز
  - 7- الگوی پنداشتی بتی نیومن
  - 8- الگوی پاتریشیا بنر : از مبتدی تا ماهر
  - 9- نظریه فرایند پرستاری اورلاندو
  - 10- نظریه تکاملی پیلاو، مفاهیم، مراحل و کاربرد این نظریه توضیح دهد
- اهداف ویژه به تفکیک اهداف کلی هر جلسه:

*جلسه اول

نام مدرس: دکتر رستم جلالی
عنوان مبحث: آشنایی با برنامه، اهداف و مفاهیم اولیه در ساخت نظریه های پرستاری
در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

- 1- علم و فلسفه را تعریف کند و ارزش هر یک را در پرستاری توضیح دهد.
- 2- پدیده و مفهوم را همراه با مثال شرح دهد.
- 3- نظریه را تعریف کند.
- 4- اصول را تعریف کند.

حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله كمك آموزشي: ویدئوپرژکتور، رایانه، وایت بورد.

*جلسه دوم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی
عنوان مبحث: اصول و ساخت نظریه و مدل های پنداشتی در پرستاری
در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

- 1- پیش فرض، محدوده و قلمرو، پارادایم و متاپارادایم را تعریف کند.
- 2- انواع نظریه را شناسایی و تعریف کند.
- 3- کاربردهای نظریه در بالین و پژوهش را بیان کند.
- 4- مدل های پنداشتی را تعریف نموده و کاربرد آنها را در پرستاری بیان نماید.
- 5- تفاوت مدل پنداشتی و تنوری را بیان کند.
- 6- فرآیند گسترش نظریه را شرح دهد.

حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله كمك آموزشي: ویدئوپرژکتور، رایانه، وایت بورد.

*جلسه سوم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی
عنوان مبحث: مدل سازگاری روی
اهداف اختصاصی:

- 1- مفاهیم سیستم سازگاری و مشکلات سازگاری را بر اساس نظریه روی تعریف کند.
  - 2- انواع محرک های موثر بر رفتار را تعریف کند
  - 3- مکانیزم های غریزی و اکتسابی تطابق را در یک دیگرام ترسیم کند
  - 4- مدهای سازگاری بر اساس نظریه روی را شرح دهد.
  - 5- مراحل فرایند پرستاری را در هر یک از مدهای سازگاری شرح دهد.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی
وسيله کمک آموزشی: ویدئو پرژکتور، کامپیوتر، وایت بورد.

*جلسه چهارم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی
عنوان مبحث: مدل خود مراقبتی اورم
در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

- 1- نظریه خود مراقبتی اورم را تعریف کند.
  - 2- نیازهای مختلف خود مراقبتی را بر شمرده و تعریف کند.
  - 3- حداقل چهار پیش فرض واضح و چهار پیش فرض تلویحی مدل اورم را تعریف کند.
  - 4- تعریف مفاهیم اصلی مدل اورم را ارائه نماید.
  - 5- مدل اورم را تجزیه تحلیل نماید.
  - 6- مدل اورم را نقد نماید.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله کمک آموزشی: ویدئوپرژکتور، رایانه، وایت بورد.

* جلسه پنجم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی
عنوان مبحث: مدل رفتاری جانسون
اهداف اختصاصی:

- 1- تنوری زیربنایی نظریه جانسون را نام ببرد.
  - 2- مفهوم انسان را به عنوان سیستم رفتاری تحلیل کند.
  - 3- سه نقش پرستار را در حفظ سیستم رفتاری مددجو نام ببرد.
  - 4- چهار ویژگی سیستم را از دیدگاه جانسون شرح دهد.
  - 5- خرده سیستم های مربوط به نظریه جانسون را نام ببرد.
  - 6- چهار عنصر ساختاری که بر هر خرده سیستم موثر است را نام ببرد.
  - 7- مفاهیم عمده نظریه جانسون را تعریف کند.
  - 8- تشخیص های پرستاری را بر اساس نظریه جانسون نام ببرد.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: سخنرانی، پرسش و پاسخ، بحث گروهی
وسيله کمک آموزشی: ویدئو پرژکتور، کامپیوتر، وایت بورد.

* جلسه ششم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی
عنوان مبحث: مدل مارتا راجرز
در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

1. پیش فرض های واضح و پنهان مارتا راجرز را بیان کند.
  2. اصول سه گانه هلیسی، رزونانسی و اینتگرالیتی را توضیح دهد.
  3. کاربرد نظریه را در بالین و آموزش بیان نماید.
  4. دو مورد از اجرای نظریه در بالین را بر اساس مقالات نقد کند.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله کمک آموزشی: ویدئوپرژکتور، رایانه، وایت بورد.

* جلسه هفتم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی

عنوان مبحث: الگوی پنداشتی بتی نیومن

در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

- 1- پیش فرض های واضح و پنهان بتی نیومن را توضیح دهد.
  - 2- لایه های دفاعی انسان را بر اساس نظریه بتی نیومن شرح دهد.
  - 3- کاربرد الگو را در بالین و آموزش بیان کند.
  - 4- دو مورد از کاربرد الگو در بالین را بر اساس مقالات نقد کند.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله كمك آموزشي: ویدئوپرزکتور، رایانه، وایت بورد.

* جلسه هشتم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی

عنوان مبحث: الگوی پاتریشیا بنر : از مبتدی تا ماهر

در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

- 1- مدل درایفوس را مرحله به مرحله شرح دهد.
  - 2- مراحل تکامل مهارت های پرستاری را بر اساس این مدل بیان کند.
  - 3- کاربرد مدل را در بالین و آموزش شرح دهد.
  - 4- مدل را بر اساس شاخص های یک مدل نقد نماید.
  - 5- دو مورد از اجرای مدل را بر اساس مقالات نقد کند.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله كمك آموزشي: ویدئوپرزکتور، رایانه، وایت بورد.

* جلسه نهم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی

عنوان مبحث: نظریه فرایند پرستاری اورلاندو

در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

- 1- پیش فرض های نهان و پیدای نظریه فرایند پرستاری را بیان کند.
  - 2- پارادایم پرستاری در این نظریه را تعریف نماید.
  - 3- محدودیت های نظریه را بر اساس مقالات موجود بیان کند.
  - 4- کاربرد های نظریه را در بالین و آموزش شرح دهد.
  - 5- نظریه را نقد نماید.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله كمك آموزشي: ویدئوپرزکتور، رایانه، وایت بورد

جلسه دهم

نام مدرس: دکتر رستم جلالی

عنوان مبحث: نظریه تکاملی پیلاو، مفاهیم، مراحل و کاربرد این نظریه توضیح دهد

در پایان کلاس از دانشجو انتظار می رود.

- 1- پیش فرض های نهان و پیدای نظریه پیلا را بیان کند.
  - 2- مراحل اصلی نظریه را شرح دهد.
  - 3- نحوه کاربرد آن را در روانپرستاری با ذکر مثال شرح دهد.
  - 4- برای بکارگیری آن از خود جدیدت بخرج دهد.
- حیطه : شناختی ■ عاطفی ■ روانی حرکتی □
روش آموزشی: بحث گروهی، پرسش و پاسخ، اجرای نقش، تکلیف نوشتنی.
وسيله كمك آموزشي: ویدئوپرزکتور، رایانه، وایت بورد

منابع:

- 1- Fawcett ،J. (2007). Analysis and evaluation of contemporary nursing knowledge: Nursing models and theories. Philadelphia: F.A. Davis .
- 2- McEwen ،Melanie ،and Wills ،Evelyn M. (2011). Theoretical basis for Nursing ، lippincott Co .
- 3- Meleis Afaf Ibrahim ،(2012). Theoretical Nursing: Development & Progress. Third Edition ،Lippincott Co .
- 4- Rodgers ،Beth L. (2005). Developing Nursing Knowledge: Philosophical Traditions and influences. Lippincott Co .
- 5- Walker L. O. & Avant K. C. ،(2010) Strategies for theory construction in nursing ،4th edition ،Pearson Prentice Hall ،New jersey ،USA.
- 6- FAWCETT, J. GARITY, J., (2007). Evaluating Research for Evidence-Based Nursing Practice. Davis Co. Philadelphia, USA
- 7- دهقان نیری ناهید، جلالی نیا فاطمه، نظریه پردازی و نظریه های پرستاری، 1384، تهران، انتشارات بشری.
- 8- تیري رسول، تنوریهای پرستاری، 1382، تهران، انتشارات بشری.
- 9- معماریان، ربابه .، نظریه ها و مفاهیم پرستاری . انتشارات تربیت مدرس یاپ دوق... .
- 10- شوکتی ق و محمدی ع " پرستاری نظری، توسعه و پیشرفت " تهران، سالمی، 1389
- 11- شوکتی ق، خاییان آ و محمدی ع " پرستاری نظری، توسعه و پیشرفت " تهران، سالمی، 1393
- 12- صلصالی ق، القانی ف و بریم نژاد ب " فلسفه و دانش نظریه پردازی " تهران، بشری، 1383

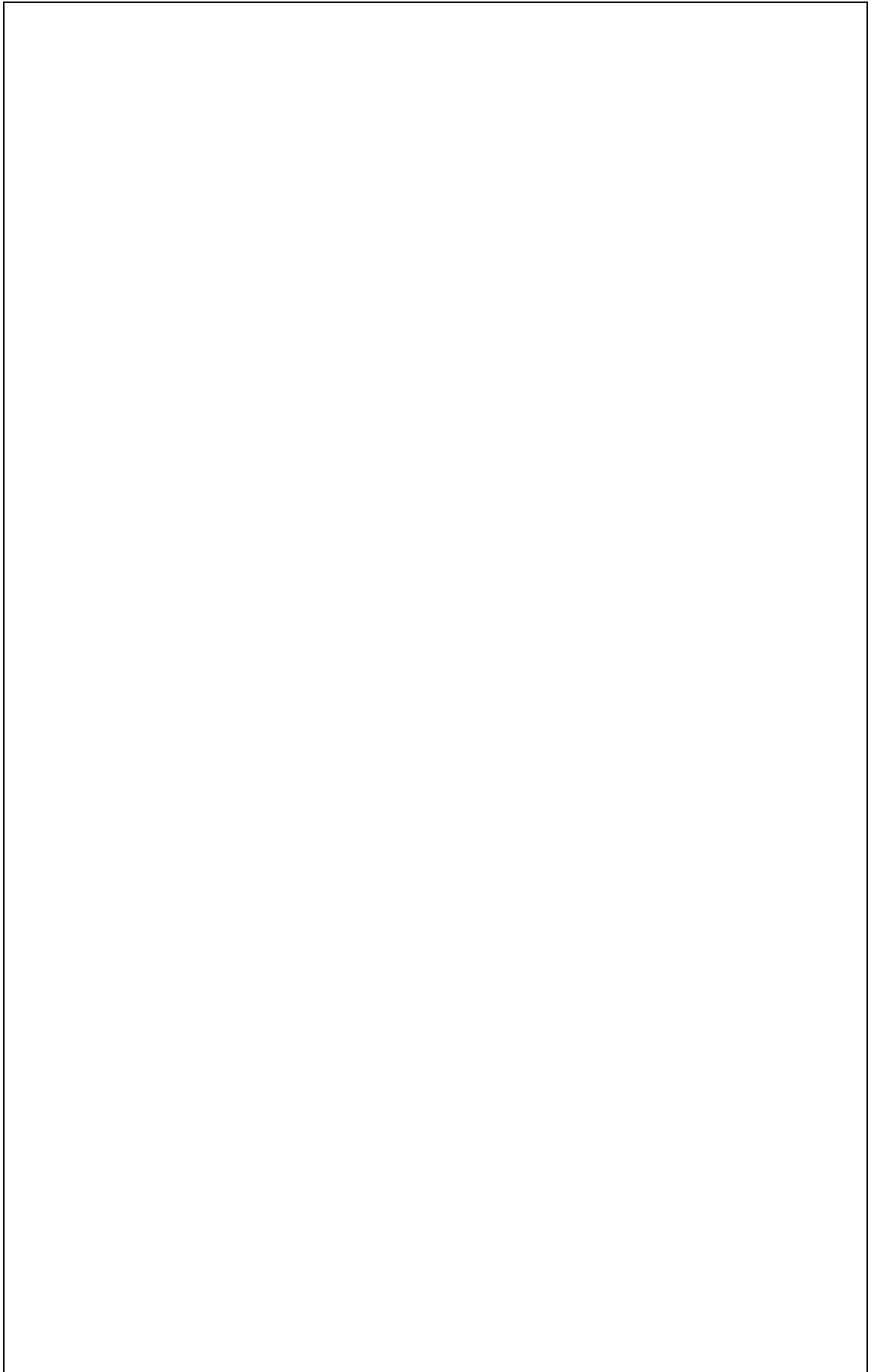
سنجش و ارزشیابی

آزمون	روش	سهم از نمره کل(بر حسب درصد)	تاریخ	ساعت
ارائه پروژه	انتخاب یک مدل و بررسی نحوه بکارگیری آن در عرصه و ارائه شفاهی و کتبی	35%	انتخاب تا 2 هفته بعد از شروع کلاس ارائه بعد از کلاس های تنوری	
تکالیف	ارائه 5 مقاله تازه ها، کاربرد و نقد مفاهیم و نظریه های پرستاری	15%	از هفته پنجم	
آزمون پایان ترم	برگزاری آزمون کتبی	40%	بر اساس تنظیم آموزش دانشکده	
حضور فعال در کلاس	شرکت فعال و شرکت در بحث گروهی	10%		

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجو:

مطالعه پیش از کلاس
 جستجو در منابع علمی
 مشارکت فعال در مباحث کلاسی، حضور بموقع و منظم در کلاس
 دارای زیربنای علمی مناسب جهت فراگیری مطالب موردتدریس باشد.
 - بااستفاده از آموزش های داده شده، سعی درگسترش معلومات خوداز طریق مطالعات کتابخانه ای نماید.

نام و امضای مدرس: نام و امضای مدیر گروه: نام و امضای مسئول EDO دانشکده:
 تاریخ تحویل: تاریخ ارسال: تاریخ ارسال:

جدول زمانبندی درس نظریه ها، الگوهای پرستاری و کاربرد آن در پرستاری
دوشنبه 8 تا 10

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	95/7/12	آشنایی با برنامه، اهداف و مفاهیم اولیه در ساخت نظریه های پرستاری	دکتر رستم جلالی
2	95/7/19	اصول و ساخت نظریه و مدل های پنداشتی در پرستاری	دکتر رستم جلالی
3	95/7/26	مدل سازگاری روی	دکتر رستم جلالی
4	95/8/3	مدل خود مراقبتی اورم	دکتر رستم جلالی
5	95/8/10	مدل رفتاری جانسون	دکتر رستم جلالی
6	95/8/17	مدل مارتا راجرز	دکتر رستم جلالی
7	95/8/24	الگوی پنداشتی بتی نیومن	دکتر رستم جلالی
8	95/9/1	الگوی پاتریشیا بنر : از مبتدی تا ماهر	دکتر رستم جلالی
9	95/9/8	نظریه فرایند پرستاری اورلاندو	دکتر رستم جلالی
10	95/9/15	نظریه تکاملی پپلاو، مفاهیم، مراحل و کاربرد این نظریه توضیح دهد	دکتر رستم جلالی
11		ارائه ها	دانشجو
12		""	"
13		""	"
14		""	"
15		""	"
16		""	"
17		""	"

